

Erik Siebel

*Onderwijsstructuren
voor leerlingen met
hoge onrust*

AUTISME

onder de huid

Anselm von Feuerbach
beschrijft Kaspar Hauser

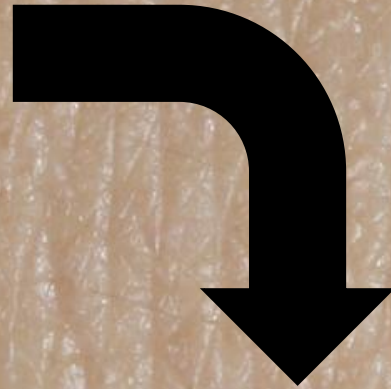
1832
Feuerbach

Bleuler
1911

Eugen Bleuler introduceert
de term autismus (autos = zelf)

Grunya Sukhereva
publiceert een
beschrijving van
autistische
symptomen

1925
Sukhereva

Fryre
1937

Ida Fryre benoemt
in een jaarverslag
een groep kinderen
als *autistisch*

Leo Kanner legt in een
artikel de basis voor
verder onderzoek naar
het *klassiek autisme*

1943
Kanner

Hans Asperger publiceert
de resultaten van zijn
onderzoek onder een aantal
jongens die hij omschreef
als “professoren”

Asperger
1944

de geschiedenis van autisme

Bleuler

1911

Fryre

1937

Asperger

1944

1832

Feuerbach

1925

Sukhereva

1943

Kanner

HANDBOEK

VOOR DE CLASSIFICATIE VAN PSYCHISCHE STOORNISSEN

DSM-5®

Nederlandse vertaling van
Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders
Fifth Edition

wanneer is er sprake van een
classificatie van een

AUTISMESPECTRUMSTOORNIS (ASS)

vijf aspecten a) tot en met e)

a) Tekortkomingen in de sociale communicatie en interactie (3/3)

- 1. wederkerigheid*
- 2. non verbale communicatie*
- 3. ontwikkelen, onderhouden en
begrijpen van relaties*

b) Beperkte, repetitieve gedragspatronen, interests of activiteiten (2/4)

- 1. beweging, taal, voorwerpen*
- 2. routines of patronen*
- 3. gefixeerde interests*
- 4. extreme over- / ondergevoeligheid of
belangstelling voor prikkels*

- c) Symptomen aanwezig in de vroege ontwikkeling
- d) Significante lijdensdruk
- e) Niet anders verklaarbaar

Mate van ernst:

- *Niveau 1: vereist ondersteuning*
- *Niveau 2: vereist **substantiële** ondersteuning*
- *Niveau 3: vereist **zeer substantiële** ondersteuning*

AUTISMESPECTRUMSTOORNIS (ASS)

3x (van de 3) kenmerken: sociale communicatie en sociale interactie

+

2x (van de 4) kenmerken: beperkte, repetitieve gedragspatronen

+

symptomen aanwezig in vroege ontwikkeling

+

significante lijdensdruk

+

geen andere verklaring

=

classificatie (geen diagnose!!!!)

HANDBOEK

VOOR DE CLASSIFICATIE VAN PSYCHISCHE STOORNISSEN

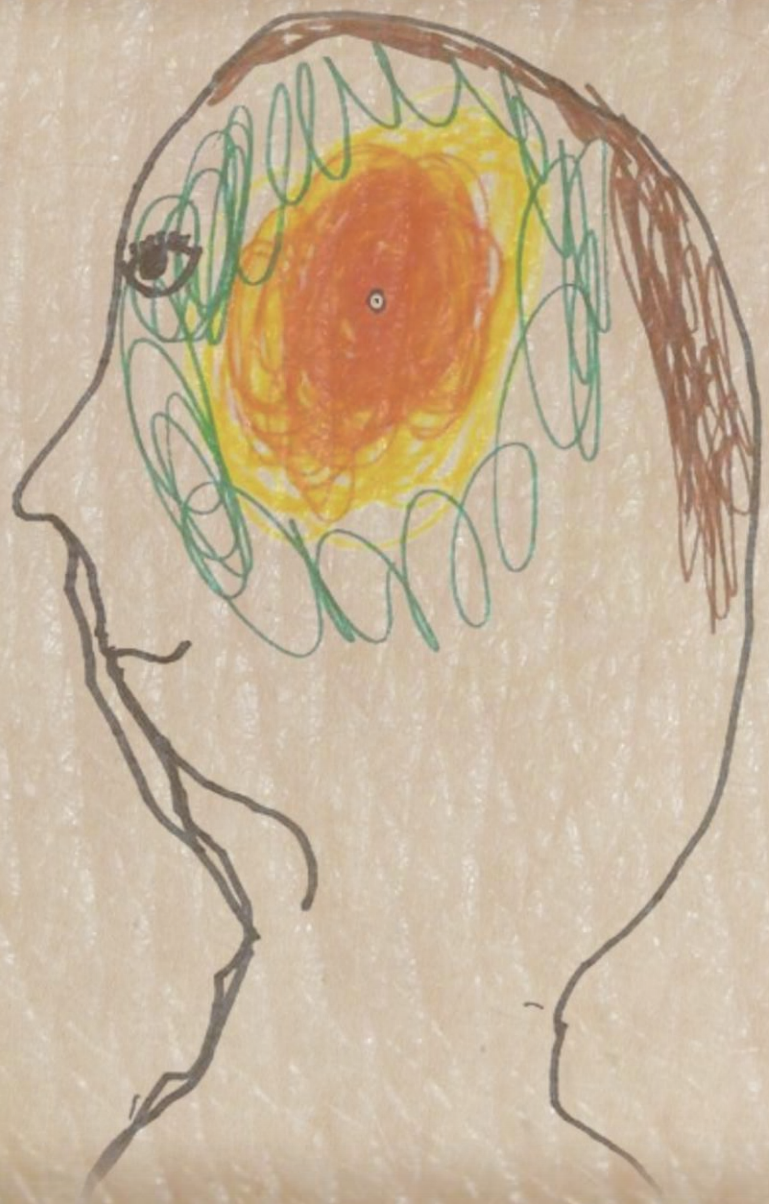

DSM-5®

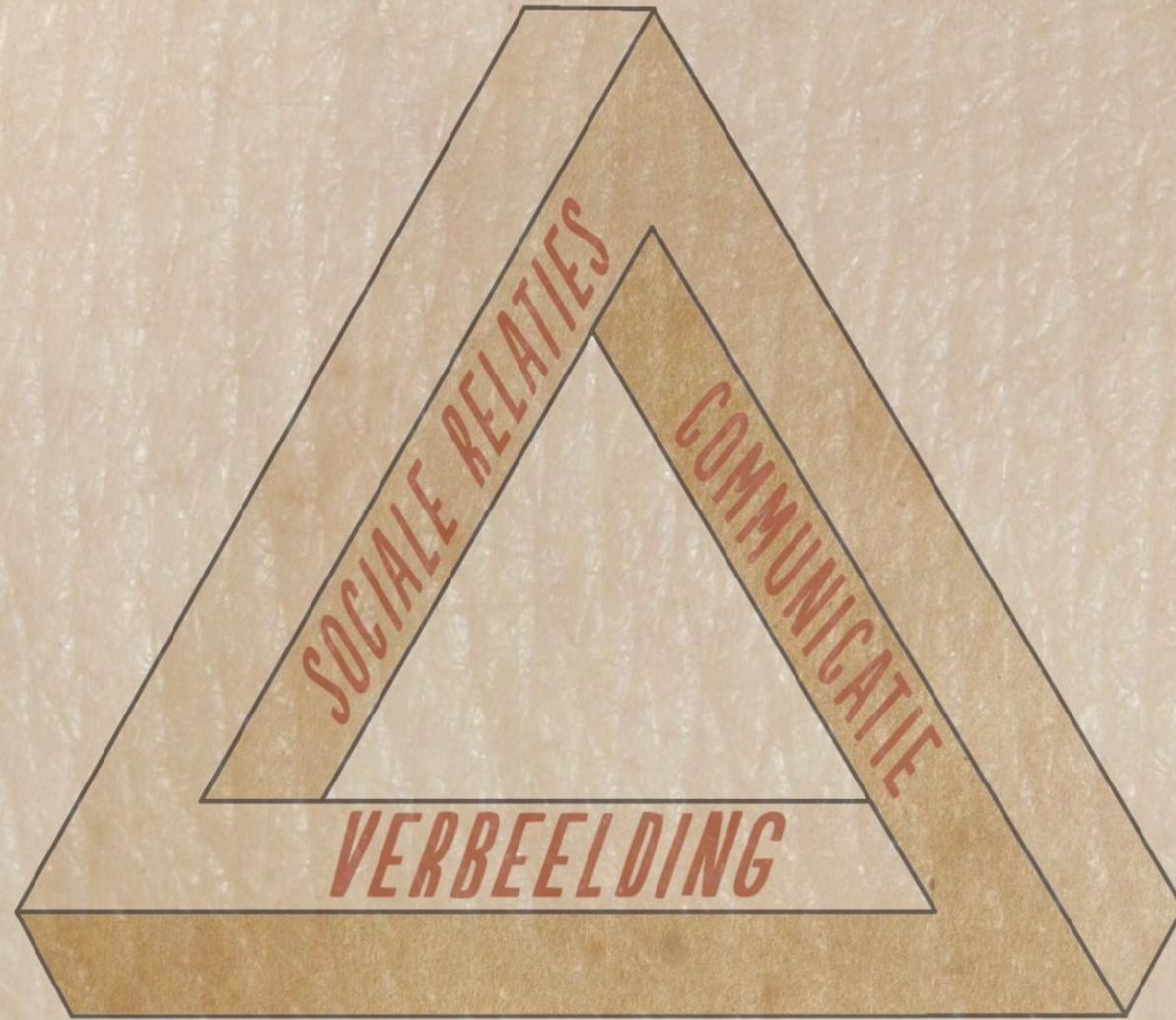

Nederlandse vertaling van
Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders
Fifth Edition

Theoretische verklaringen:

- Theory Of Mind
- Centrale Coherentie
- Executieve Functies
- S-MAS₁P - **M**ental **A**ge **S**pectrum within **1** **P**erson

- **Theory Of Mind**

Het vermogen om aan anderen en jezelf emoties, gedachten, intenties en dergelijke toe te schrijven.

- **Centrale Coherentie**

Het vermogen om tot een geïntegreerd beeld te komen (globaal en in context).

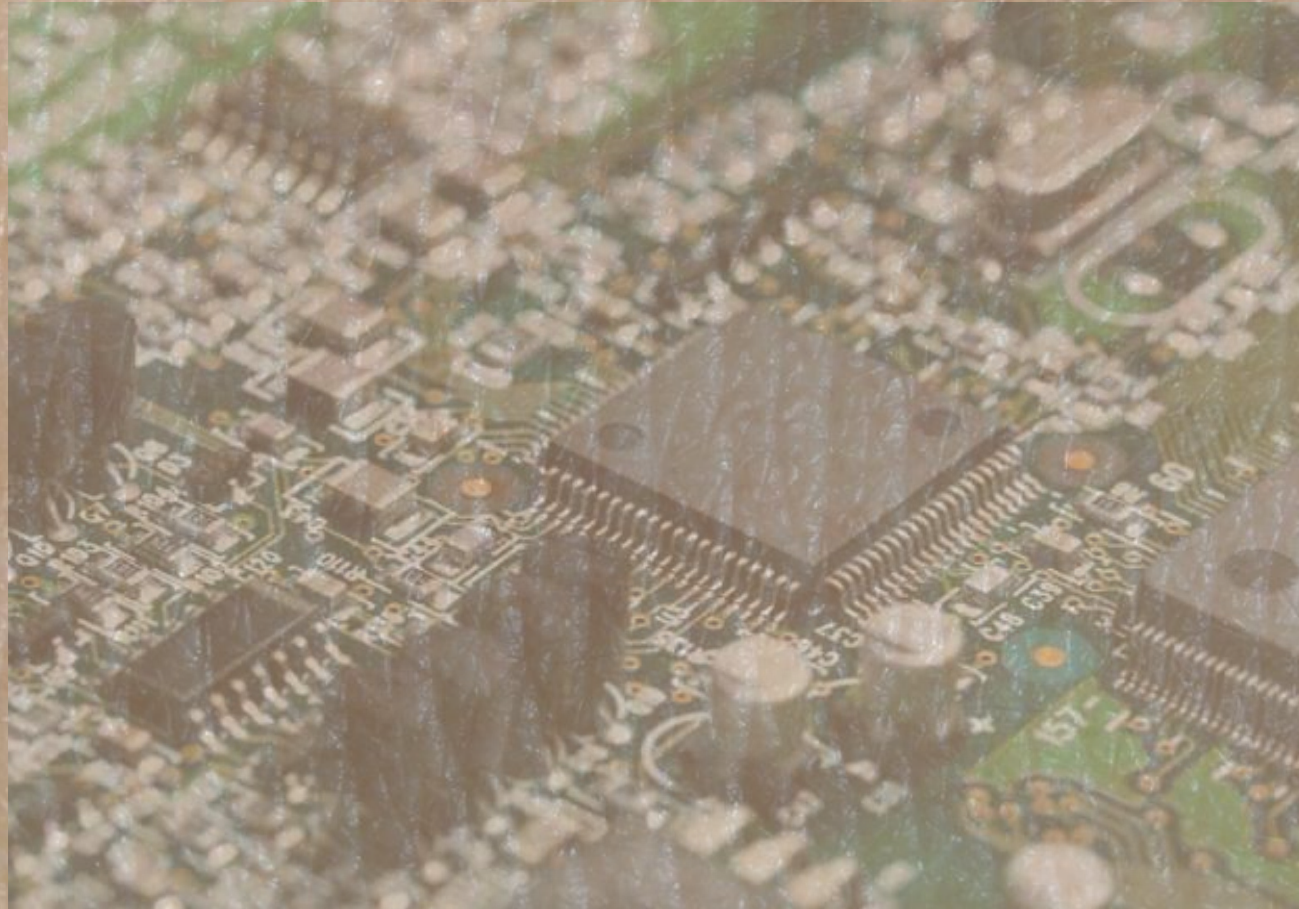

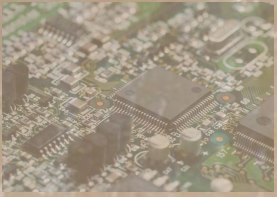

- **Executieve Functies**

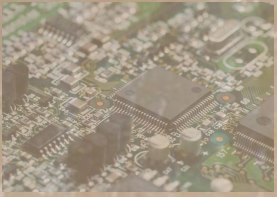

Het vermogen om activiteiten te plannen en aan te sturen (impulsbeheersing, concentratie, flexibiliteit, prioriteiten stellen...)

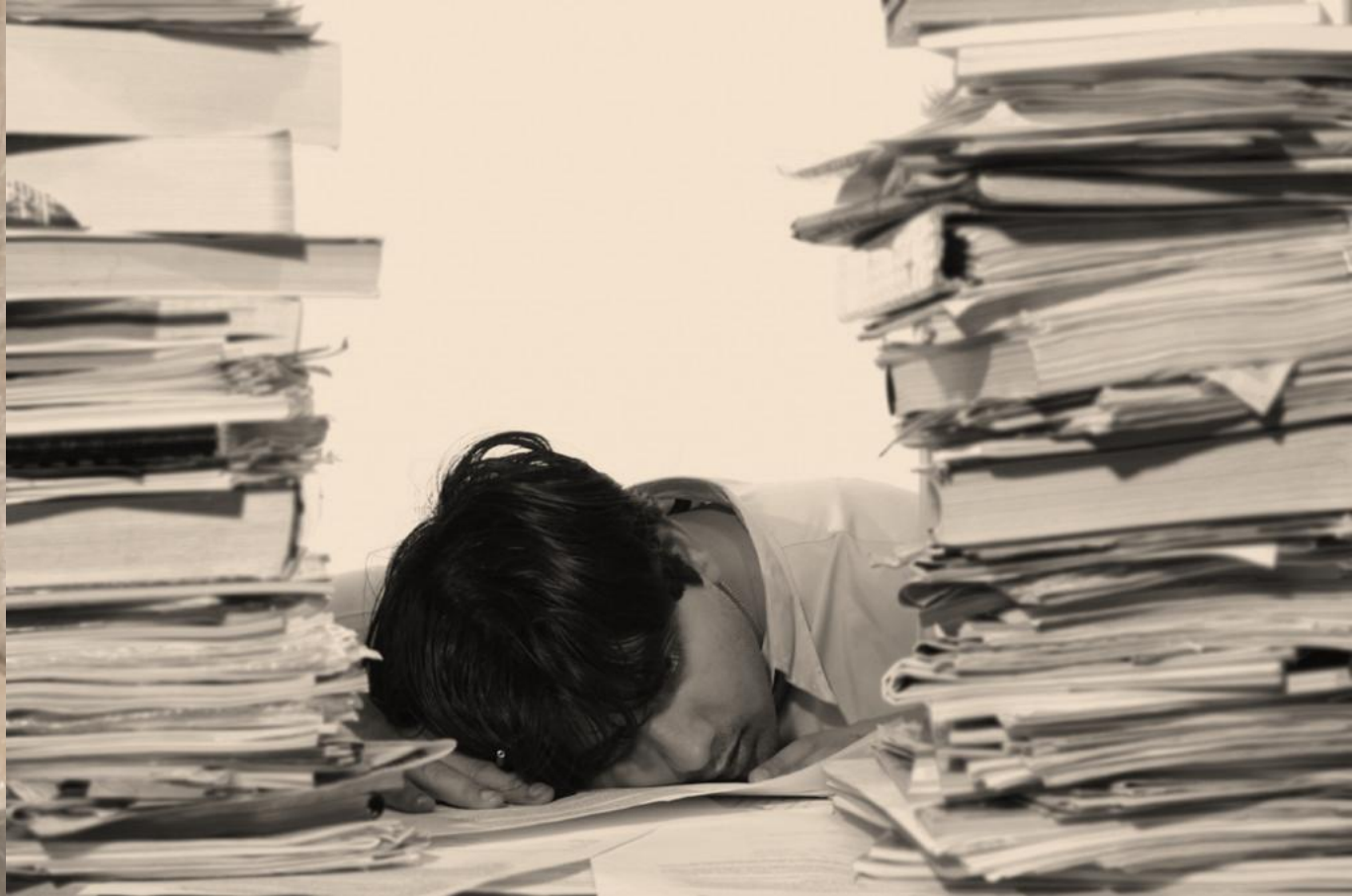
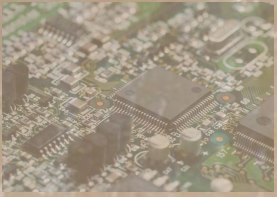

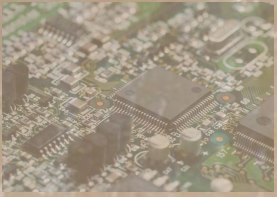

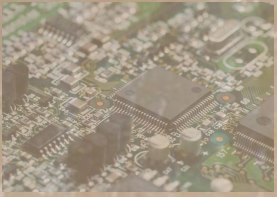

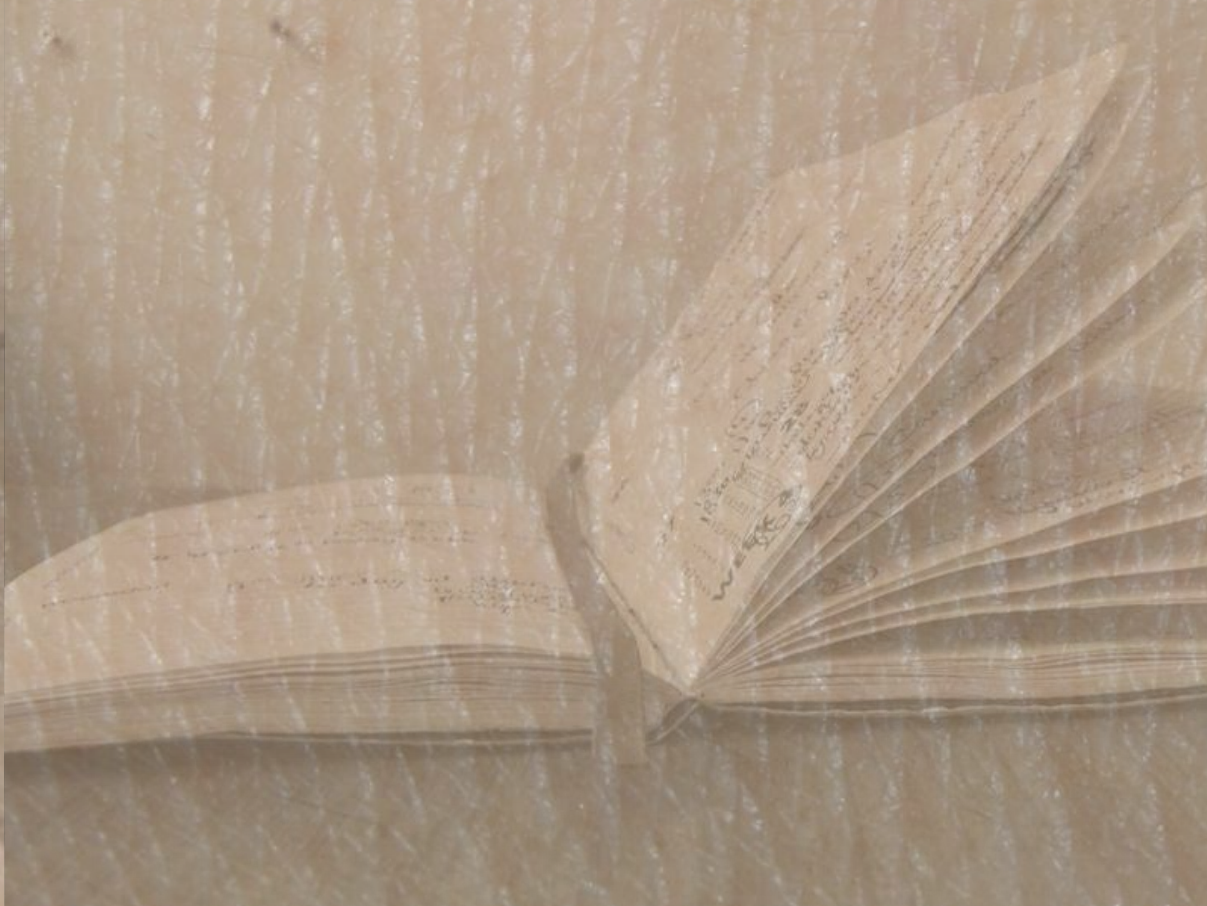
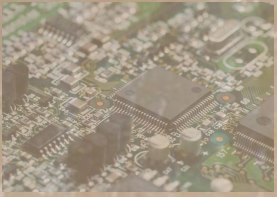

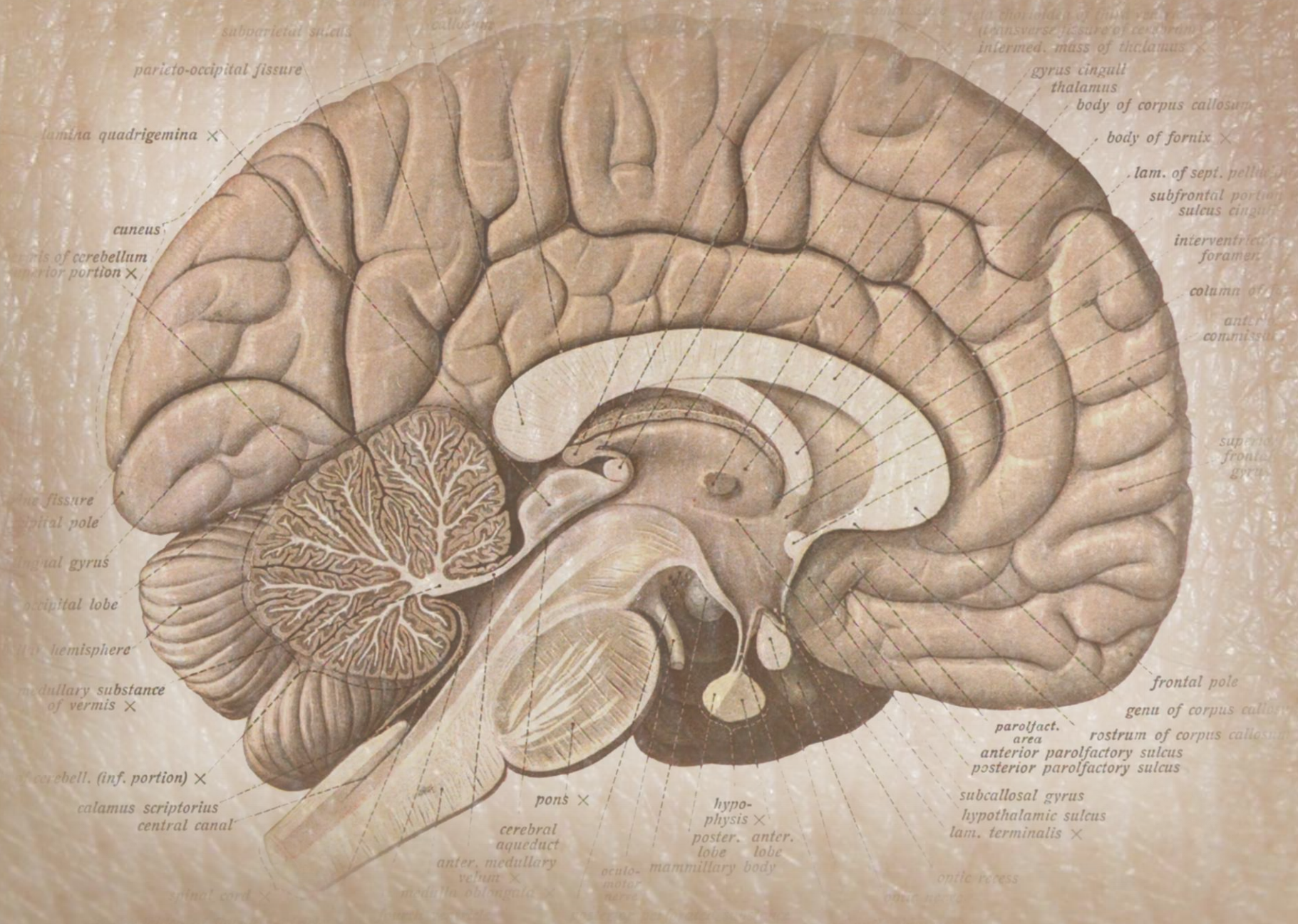

- MAS₁P - **M**ental **A**ge **S**pectrum within **1** **P**erson

Verschillende mentale leeftijden door vertraagde en tegelijkertijd versnelde en atypische ontwikkeling.

Geef me de 5

Colette de Bruin

5 pijlers

1. Autisme begrijpen
2. Positief contact
3. Basisrust creëren
4. Problemen oplossen
5. Ontwikkeling bevorderen

5 pijlers

Geef me de 5

1. Autisme begrijpen
2. Positief contact
3. Basisrust creëren
4. Problemen oplossen
5. Ontwikkeling bevorderen

Duidelijk op de 5

Geef me de 5

1. Wat ?
2. Wanneer ?
3. Wie ?
4. Waar ?
5. Hoe ?

5 pijlers

Geef me de 5

1. Autisme begrijpen
2. Positief contact
3. Basisrust creëren
4. Problemen oplossen
5. Ontwikkeling bevorderen